

SAĞLIK ALANI SERTİFİKALI EĞİTİM STANDARTLARI

Standart No	SASES- 65
Tarih	24/03/2017
Revizyon No	2

**ÇOCUKLA ADLİ GÖRÜŞMECİ SERTİFİKALI
EĞİTİM PROGRAMI**

**SAĞLIK BAKANLIĞI
SAĞLIK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Eğitim ve Sertifikasyon Hizmetleri Daire Başkanlığı
Mithatpaşa Cad. No: 3 B Blok 3. Kat
Sıhhiye / ANKARA**

Bu standart Sağlık Bakanlığı Sertifikalı Eğitim Yönetmeliği gereğince ilgili sertifikalı eğitim bilim komisyonunca hazırlanmıştır.

İÇİNDEKİLER TABLOSU

1. EĞİTİMİN ADI.....	3
2. EĞİTİMİN AMACI.....	3
3. EĞİTİMİN HUKUKİ DAYANAĞI.....	3
4. EĞİTİM İLE İLGİLİ TANIMLAR	3
5. EĞİTİM PROGRAMININ YÜRÜTÜLME USUL VE ESASLARI	4
6. KATILIMCILAR VE NİTELİKLERİ	4
7. EĞİTİMİN MÜFREDATI.....	4
7.1. Öğrenim Hedefleri ve Eğitimin İçeriğinde Yer Alacak Konular.....	4
7.2. Eğitimde Kullanılacak Materyaller ve Nitelikleri	8
7.3. Eğitimin Süresi	8
7.4. Eğitimin Değerlendirilmesi (Sınav Usulü, Başarı Ölçütü, Ek Sınav Hakkı vb gibi).....	9
8. PROGRAM SORUMLUSU VE NİTELİKLERİ.....	9
9. EĞİTİCİLER VE NİTELİKLERİ	9
10. EĞİTİM VERİLECEK YERİN NİTELİKLERİ	10
11. SERTİFİKANIN GEÇERLİLİK SÜRESİ	10
12. SERTİFİKANIN YENİLENME ÖLÇÜTLERİ	10
13. DENKLİK BAŞVURUSU VE DENKLİK İŞLEMLERİ USUL VE ESASLARI.....	10
EKLER	12
EK-1: ÇOCUKLA ADLİ GÖRÜŞMECİ UYGULAMA DEĞERLENDİRME FORMU.....	13
EK-2: ÇOCUKLA ADLİ GÖRÜŞMECİ SERTİFİKALI EĞİTİM PROGRAMI TEORİK EĞİTİM VE EĞİTİMCİ DEĞERLENDİRME FORMU.....	16
EK-3: SERTİFİKALI EĞİTİM DENKLİK BAŞVURU FORMU.....	17

ÇOCUKLA ADLİ GÖRÜŞMECİ SERTİFİKALI EĞİTİM PROGRAMI STANDARDI

1. EĞİTİMİN ADI

Çocukla Adli Görüşmeciler Sertifikalı Eğitim Programı

2. EĞİTİMİN AMACI

Bu sertifikalı eğitim programının amacı; çocukla (0-18 yaş) adli görüşme sürecinde görev yapacak personele görevlerinin gerektirdiği yeterlilikleri kazandırmaktır.

3. EĞİTİMİN HUKUKİ DAYANAĞI

Bu sertifikalı eğitim programında aşağıdaki mevzuat hukuki dayanak olarak alınmıştır;

1. 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu,
2. 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu,
3. 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu,
4. Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi,
5. 04/02/2014 tarihli ve 28903 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Sağlık Bakanlığı Sertifikalı Eğitim Yönetmeliği.

4. EĞİTİM İLE İLGİLİ TANIMLAR

Çocuğa Yönelik Kötü Muamele: Çocuğun sağlığı, yaşamı, gelişimi, saygınlığı ve kendine güveni açısından fiilen zararlı veya zarar verme potansiyeli taşıyan her türlü fiziksel ve/veya duygusal kötü muamele, cinsel istismar, ihmal veya ihmalkâr davranış veya ticari amaçlı ya da başka tür sömürüdür. Çocuklara yönelik kötü muamele "fiziksel istismar", "cinsel istismar", "duygusal istismar" ve "ihmal" olmak üzere 4 ana başlık altında incelenir.

- **Fiziksel istismar:** Çocuğa karşı sağlığı, yaşamı, gelişimi veya onuru açısından zarar veren ya da zarar verebilme olasılığı yüksek, kasıtlı fiziksel güç kullanılması.
- **Cinsel istismar:** Çocuğun cinsel haz objesi olarak kullanıldığı her türlü davranış.
- **Duygusal istismar:** Çocuğun kendisini yetersiz, istenmeyen, sevilmeyen, değersiz bir kişi olarak hissetmesine yol açan davranış ve tutumlar.
- **İhmal:** Çocuğa bakmakla yükümlü olan kişilerin, aslında yapabilecek durumda iken çocuğun gelişimi, sağlığı ve esenliği için yapması gerekenleri yapmaması.

Çocukla Adli Görüşme: Yaşanan olayla ilgili bilgi alınmasına, suçun tespiti veya aydınlatılmasına yönelik olarak, kötü muamelenin her türü ile karşılaşan, karşılaştığından kuşkulanan ya da kötü muameleye tanıklık eden çocuğun dinlenmesi ve alınan bilgilerin kayda alınarak tutanağa geçirilmesi, rapor düzenlenmesidir.

Çocukla Adli Görüşmeci: Çocukla adli görüşme yapan, görüşme sırasında aldığı bilgileri çocuğun gelişimini, psikolojik özelliklerini ve yaşadığı travmanın çocuktaki etkilerini dikkate alarak değerlendirme ve çocuğun bu süreçte orselenmesini mümkün olan en üst düzeyde önleyebilme becerisine sahip kişiyi ifade etmektedir.

Çocuk İzlem Merkezi (ÇİM): Cinsel istismar şüphesi olan çocuğun beyanının alınması, muayenesinin yapılması, aile görüşmesinin yapılması ve raporlarının hazırlanması için gereken tüm personel ve ekipmanın bulunduğu, işlemlerin her aşamada çocuğun yüksek yararı gözetilerek yürütüldüğü merkezdir.

5. EĞİTİM PROGRAMININ YÜRÜTÜLME USUL VE ESASLARI

Eğitim programı aşağıda maddeler halinde sıralanan usul ve esaslar dâhilinde yürütülür.

1. Bu sertifikalı eğitim programı teorik eğitim, sınıf içi uygulama ve saha uygulaması olarak yürütülür.
2. Her eğitim başlangıcında eğitim hakkında bilgi verilir ve eğitim süresince geçerli olan kurallar ve uygulamalar açıklanır.
3. Bir eğitim programında en fazla 25 (yirmi beş) katılımcı eğitime alınır.
4. Teorik ve uygulamalı dersler günde en çok 8 (sekiz) ders saati olacak şekilde yapılır. Bir ders saati süresi 40 (kırk) dakikadır.
5. Eğitimde devam zorunluluğu aranacaktır.
6. Sertifika alabilmek için eğitim programının en az %90 (doksan)'ına katılım zorunludur.
7. Eğitim programı ve eğitimciler, **Çocukla Adli Görüşmeci Sertifikalı Eğitim Programı Teorik Eğitim ve Eğitimci Değerlendirme Formu (EK-2)** doğrultusunda katılımcılar tarafından değerlendirilir.

6. KATILIMCILAR VE NİTELİKLERİ

Bu sertifikalı eğitim programına sağlık kurum ve kuruluşlarında görev yapan hekim, çocuk gelişimcisi, psikolog, sosyal çalışmacı ile çocuk gelişimi, psikiyatri, psikoloji, psikolojik danışmanlık ve rehberlik veya sosyal hizmet alanlarında yüksek lisans yapmış hemşireler kabul edilecektir. Eğitim programına müracaat eden katılımcıların adli sicil ve arşiv kaydı dikkate alınır.

7. EĞİTİMİN MÜFREDATI

7.1. Öğrenim Hedefleri ve Eğitimin İçeriğinde Yer Alacak Konular

Programın içeriğinde yer alan konular ile her bir konuya ait öğrenim hedefleri ve süreleri aşağıdaki tabloda gösterildiği gibidir.

Tablo - 1: Çocukla Adli Görüşmeci Sertifikalı Eğitim Programı Teorik ve Sınıf İçi Uygulama Eğitimi İçeriğinde Yer Alan Konular ile Her Bir Konuya Ait Öğrenim Hedefleri ve Süreleri

KONULAR	ÖĞRENİM HEDEFLERİ Bu programa başarıyla tamamlayan katılımcı:	SÜRE (Saat)		
		Teorik	Sınıf İçi Uygulama	Toplam
1. "Çocuk" Tanımı ve Çocukluğun Özellikleri	<ul style="list-style-type: none">• Çocuk tanımını yapar.• Çocukluk dönemi özelliklerini sayar.	4		4
1.1. Çocuğun Fiziksel, Ruhsal, Cinsel ve Ahlaki Gelişimi	<ul style="list-style-type: none">• Gelişim alanlarının sayar.• Çocuğun fiziksel gelişim özelliklerini sayar.• Çocuğun ruhsal gelişim özelliklerini sayar.	1		1
1.2. Çocukla İletişim	<ul style="list-style-type: none">• Çocuğun ahlak gelişimi özelliklerini sayar.• İletişimin tanımını yapar.	2		2
1.3. Çocuklarda Sık Karşılaşılan Psikopatolojiler	<ul style="list-style-type: none">• Sözlü ve sözel olmayan iletişim tekniklerini sayar.• İletişim engellerini açıklar.• Beden duruşu, jest ve mimiklerin önemini açıklar.• Çocukla iletişim kurulurken dikkat edilmesi gereken durumları açıklar.• Travma sonrası çocuklarda meydana gelen psikopatolojileri sayar.• Psikopatolojilerin belirtilerini sayar• Ortaya çıkan psikopatolojilerde neler yapılması gerektiğini söyler.	1		1

Tablo 1 - devam

KONULAR	ÖĞRENİM HEDEFLERİ Bu programı başarıyla tamamlayan katılımcı:	SÜRE (Saat)		
		Teorik	Sınıf İçi Uygulama	Toplam
2. Çocuğa Yönelik Kötü Muamele	<ul style="list-style-type: none"> • Çocuğa yönelik kötü muamele durumlarını sayar. • Çocuğa yönelik kötü muameleyi (fiziksel istismar, cinsel istismar, duygusal istismar ve ihmal) tüm yönleri ile açıklar. • İstismarın, Türkiye ve Dünyadaki sıklığını söyler. 	3		3
2.1. Tanımı, Tipleri ve Görülme Sıklığı (Epidemiolojisi)	<ul style="list-style-type: none"> • Çocuğa yönelik kötü muamelenin kısa dönem etkileri anlatır. • Çocuğa yönelik kötü muamelenin uzun dönem etkileri anlatır. 	1		1
2.2. Kısa ve Uzun Dönem Etkileri		2		2
3. Kötü Muameleye Uğrayan Çocuğu Tanıyabilmek	<ul style="list-style-type: none"> • Kötü muameleye uğrayan çocuğun belirtilerini söyler. • Kötü muamele bulgularını sayar. • Kötü muamele için var olan risk faktörlerini sayar. 	2		2
3.1. Risk Faktörleri, Risk Analizi		1		1
3.2. İstismara Uğrayan Çocuklardaki Belirti ve Bulgular		1		1
4. Psikodrama	<ul style="list-style-type: none"> • Çocukla empati yapabilir 	1	6	7
5. Çocuk İstismarı ile İlgili Yasal Mevzuat ve Uygulamalar	<ul style="list-style-type: none"> • Çocuk ihmal ve istismarı ile ilgili yasal mevzuatı anlatır. • İlgili kanun maddelerini sayar. • Yasal bildirim zorunluluğunu açıklar. 	3		3
6. İstismara Uğrayan Çocuklar için Yapılandırılmış Kurumlar (Çocuk İzlem Merkezleri, Çocuk Koruma Birimleri/Merkezleri)	<ul style="list-style-type: none"> • İstismara uğrayan çocuklar için yapılandırılmış kurumları ve işlevlerini anlatır. • Çocuk İzlem Merkezinin kuruluş amacını anlatır. • Çocuk İzlem Merkezinin yapısını tanımlar. • Türkiye’de ki Çocuk İzlem Merkezlerini sayar. • Çocuk İzlem Merkezlerinin koordinasyonlu çalıştığı diğer kurum ve kuruluşları sayar. 	2		2
6.1. Çocuk İzlem Merkezi	<ul style="list-style-type: none"> • Çocuk İzlem Merkezlerine vakaların yönlendirilme biçimlerini sayar. • Çocuk İzlem Merkezlerinin işleyişini açıklar. • Çocuk İzlem Merkezlerinde çalışan personeli ve görevlerini sayar. • Aile görüşmesi, adli görüşme ve adli muayene işlemlerini sayar. • Merkezde yapılan işlemlerle ilgili kayıt, raporlama ve psikiyatrik muayene sürecini açıklar. 	1		1
6.2. Çocuk Koruma Birimleri/Merkezleri	<ul style="list-style-type: none"> • Çocuk Koruma Birimleri/Merkezlerinin kuruluş amacını anlatır. • Çocuk Koruma Birimleri/Merkezlerinin yapısını anlatır. • Çocuk Koruma Birimleri/Merkezlerinde çalışan personeli ve görevlerini sayar. • Çocuk Koruma Birimleri/Merkezlerinin işleyişini açıklar. • Çocuk Koruma Birimleri/Merkezlerinin koordinasyonlu çalıştığı diğer kurum ve kuruluşları sayar. • Çocuk Koruma Birimleri/Merkezlerine vakaların yönlendirilme biçimlerini sayar. 	1		1

Tablo 1 - devam

KONULAR	ÖĞRENİM HEDEFLERİ Bu programı başarıyla tamamlayan katılımcı:	SÜRE (Saat)		
		Teorik	Sınıf İçi Uygulama	Toplam
7. Merkezlerin Yapısında Bulunan Kurumların Görev ve Sorumlulukları	<ul style="list-style-type: none"> • Çocuk istismarı konusunda çalışan kurumları sayar. • Çocuk istismarı konusunda çalışan kurumların görev ve sorumluluklarını anlatır. • İhmal ve İstismar durumlarında kurum personellerinin yasal yükümlülüklerini açıklar. • İstismar durumlarında kurumlarda yürütülen süreci anlatır. • Çocuk istismarı konusunda, kurumlar arası işbirliği sürecini sayar. • Çocuk istismarı konusunda kurumlarda yapılan önleyici ve koruyucu çalışmaları anlatır. 	3		3
8. Adli Görüşme	<ul style="list-style-type: none"> • Adli görüşmenin tanımını yapar. 	10		10
8.1. Adli Görüşmecilerin Özellikleri	<ul style="list-style-type: none"> • Adli görüşmecinin özelliklerini sayar. 	1		1
8.2. Adli Görüşme Sürecinin Özellikleri	<ul style="list-style-type: none"> • Adli görüşme sürecinde dikkat edilmesi gereken noktaları sayar. 	1		1
8.3. Adli Görüşme Teknikleri	<ul style="list-style-type: none"> • Adli görüşme tekniklerini sayar. 	1		1
8.4. Görüşmenin Yapılandırılması	<ul style="list-style-type: none"> • Adli görüşmenin nasıl yapılandırılacağını açıklar. 	1		1
8.5. Engelli Çocuklarla ve Küçük Çocuklarla Görüşme	<ul style="list-style-type: none"> • Engelli çocukla yapılan adli görüşmenin özelliklerini sayar. • Engelli çocukla adli görüşme sırasında dikkat edilmesi gereken durumları açıklar. 	1		1
8.6. Ergenlerle Görüşme	<ul style="list-style-type: none"> • Küçük çocukla adli görüşmenin özelliklerini sayar. • Küçük çocukla adli görüşme sırasında dikkat edilmesi gereken durumları açıklar. 	1		1
8.7. Davranış Kontrol Listeleri	<ul style="list-style-type: none"> • Ergenlerle yapılan adli görüşmenin özelliklerini sayar. • Ergenlerle adli görüşme yapılırken dikkat edilmesi gereken durumları açıklar. 	1		1
8.8. Adli Görüşme Sürecinde Çocukların Güvenilirliği ve Yeterliliği	<ul style="list-style-type: none"> • Adli görüşme sırasında davranış kontrol listeleri kullanmayı anlatır. • Adli görüşme sürecinde çocukların güvenilirliği ve yeterliliğini açıklar. 	1		1
8.9. Adli Görüşmenin Değerlendirilmesi	<ul style="list-style-type: none"> • Adli görüşmeyi değerlendirir. 	1		1
8.10. Aile Görüşmesi Sürecinin Özellikleri	<ul style="list-style-type: none"> • Aile görüşmesinin özelliklerini açıklar. • Aile görüşmesi yapılırken dikkat edilmesi gereken noktaları sayar. 	1		1
9. Adli Muayene Raporunun Özellikleri ve Rapor Düzenlenmesi	<ul style="list-style-type: none"> • Çocuk istismarı ve ihmali tanıyıp yasal açıdan ve muayenede yapılması gerekenler konusunda bilgi kazanmak. 	1		1
TOPLAM		29	6	35
EĞİTİM DEĞERLENDİRME				5
GENEL TOPLAM				40

Tablo - 2: Çocukla Adli Görüşmeci Sertifikalı Eğitim Programının Uygulama Eğitimi İçeriğinde Yer Alan Konular ile Her Bir Konuya Ait Öğrenim Hedefleri ve Eğitim Süreleri

KONULAR*	ÖĞRENİM HEDEFLERİ Bu programı başarıyla tamamlayan katılımcı:	SÜRE (Saat)
Güven Oluşturma ve Çocuğu Rahatlatma	<ul style="list-style-type: none"> Adli görüşme öncesinde çocuğu rahatlatır. Çocukta güven duygusunun oluşmasını sağlar. Adli görüşmenin ne olduğu ile ilgili çocuğun yaşına uygun bilgi verir. Çocuğun gerçek ve gerçek olmayan ayrımını yapıp yapamadığını değerlendirir. 	30
Çocuğun Yaşam Öyküsünü Alma	<ul style="list-style-type: none"> Çocuktan aile hayatı ile ilgili gerekli bilgileri alır. Çocuktan okul hayatı ile ilgili gerekli bilgileri alır. 	5
Anatomi Belirleme	<ul style="list-style-type: none"> Çocuğun cinsiyetleri ayırt etme becerisini ölçer. Çocuğun vücut kısımları için hangi kelimeleri kullandığını öğrenir. 	5
Dokunma Türlerinin Sorgulanması	<ul style="list-style-type: none"> Çocuktan iyi ve kötü dokunmayı tanımlamasını ister. Çocuğun yaşadığı dokunma deneyimlerini hakkında bilgi alır. 	15
Örselenme Öyküsü	Çocukla Adli Görüşmeci	
	<ul style="list-style-type: none"> Olay yeri hakkında bilgi alır. Olay tarihi hakkında bilgi alır. Olayın kaç kez olduğu bilgisini alır. Çocuğun olaya zorlanması ya da tehdit edilmesi konusunda bilgi alır. Çocuğu olaya dahil etmek için hediye, rüşvet, başlık parası vb. teklif edildiği ya da verildiği konusunda bilgi alır. Şüphelinin/Şüphelilerin kimliği/eşgali hakkında bilgi alır. Olayın tanığı/tanıkları/azmettiricileri (fuhuşa sürüklenen çocuklar için) hakkında bilgi alır. Olay sırasında alkol, uyuşturucu madde vb. alınıp alınmadığını sorar. Temasın hangi yoldan/yollardan olduğu bilgisini alır. Temas sırasında failin organ ya da başka bir cisim sokma durumu hakkında bilgi alır. Şüphelinin temas sırasında herhangi bir madde ya da cisim (kayganlaştırıcı, kondom vb.) kullanıp kullanmadığı bilgisini alır. Temas sırasında ya da sonrasında çocukta kanama olup olmadığı bilgisini alır. Çocuğun olay sürecinde ıslaklık hissedip hissetmediği (şüphelinin boşalması) hakkında bilgi alır. Pornografik materyalle karşılaşma ya da pornografik materyallerde kullanılma (görüntü, kayıt alma vb.) durumunu sorgular. Öykünün ortaya çıkış şekli hakkında bilgi alır. Çocuktan adli muayene için izin alır. Çocuğun daha önce istismara uğrayıp uğramadığını sorgular. Şüphelinin başka çocukları da istismar edip etmediğini sorgular. Olaya karşı çocuğun ailesinin verdiği tepkiyi değerlendirir çocuğun can güvenliğine ilişkin tehdit edici unsurlar olup olmadığı bilgisini alır. 	50
	Çocuk Yaşta Evlendirilen Mağdurla Adli Görüşmeci	
	<ul style="list-style-type: none"> Şüpheli ile tanışma şekli hakkında bilgi alır. Birlikteliklerinin başlangıç tarihi hakkında bilgi alır. Birlikteliklerinde ailelerin rolü hakkında bilgi alır. Herhangi bir tören, nikâh vb. yapılıp yapılmadığı hakkında bilgi alır. Gayri resmi nikâhı gerçekleştiren kişiler (dini nikâh-imam vb.) hakkında bilgi alır. Gebelik olup olmadığı hakkında bilgi alır. Çocuğun (15 yaş ve üzeri) şüpheliden şikâyetçi olup olmadığını öğrenir. 	25

Tablo 2 - devam

KONULAR	ÖĞRENİM HEDEFLERİ	SÜRE (Saat)
	Bu programı başarıyla tamamlayan katılımcı:	
	Tanık Çocukla Adli Görüşmeci	
Örselenme Öyküsü	<ul style="list-style-type: none"> Mağdur ile tanışıklığının niteliği hakkında bilgi alır. (arkadaş, akraba vs.) Tanığın mağdura ilişkin bilgilerini öğrenir. Olayın gelişim süreci hakkında bilgi alır. Olaya başkalarının da tanık olup olmadığı bilgisini alır. Oldu ise; diğer kişilerin kimlik bilgilerini öğrenir. Mağdur, şüpheli/şüpheliler ve tanık/tanıklar arasındaki ilişkinin niteliklerini öğrenir. Tanığın duyarak ya da görerek tanık olduğu dokunma öyküsünün detaylarını alır. Tanıktan olaya ilişkin mağdurun davranışları hakkında bilgi alır. Şüpheli/şüphelilerin tanık çocuğa yönelik tehdit varlığının olup olmadığı hakkında bilgi alır. Şüpheli/şüphelilerin kendilerine yardım konusunda tanık çocuğa zorla yaptırdıkları bir eylem olup olmadığı bilgisini alır. Tanığın yardım çağırma konusunda bir girişiminin olup olmadığını, oldu ise ne şekilde olduğunu öğrenir. Şüpheli/şüphelilerin olay sonrası tanık ile iletişim kurmaya çalışıp çalışmadıkları bilgisini alır. Tanık çocuğun daha önce istismara uğrayıp uğramadığını sorgular. Olayın ortaya çıkış şekli ve olayın ortaya çıkış zamanı hakkında bilgi alır. Tanık çocuğun durumu başkası ile paylaşıp paylaşmadığını öğrenir. Paylaştı ise; kiminle ve ne zaman paylaştığı bilgisini alır. 	25
Bilgilendirme	<ul style="list-style-type: none"> Çocuğa kişisel güvenlikle ilgili bilgiler verir. Çocuğun başına gelen bir şeyi anlatabileceği/güveneceği kişileri belirler. Görüşmeyi teşekkür ederek bitirir. 	16
Genel Yaklaşım	<ul style="list-style-type: none"> Çocuğun gelişim düzeyine uygun sorular sorar. Çocuğa yargılayıcı/suçlayıcı (neden vb.) ifadelerde bulunmaz. Çocuğun duygulanımına uygun tepkiler verir. Açık uçlu sorularla nesirsel anlatıma teşvik eder. Çocuğu yönlendirici ya da zorlayıcı bir tutum sergilemez. 	45
TOPLAM		216

* Her bir konu 8 (sekiz) ayrı görüşme çerçevesinde uygulanacak olup verilen süreler bu 8 (sekiz) ayrı görüşme süreçlerinin toplamı için ayrılan sürelerdir.

7.2. Eğitimde Kullanılacak Materyaller ve Nitelikleri

Eğitimde kullanılacak materyal ve malzemeler aşağıda belirtilmiştir;

Bu sertifika programında Bakanlıkça hazırlanan eğitim rehberi kullanılır. Eğitim rehberi ve eğitim müfredatını içeren diğer yazılı ve görsel eğitim materyali (kitapçık, cd vb. yazılı ve elektronik kaynaklar) katılımcılara verilecektir.

7.3. Eğitimin Süresi

Çocukla Adli Görüşmeci Sertifikalı Eğitim Programının süresi Tablo - 3' te belirtilmiştir.

Tablo - 3: Çocukla Adli Görüşmeci Sertifikalı Eğitim Programı Eğitim Süreleri

Eğitim Türü	Toplam Eğitim Süresi	
	Saat	İş Günü
Teorik Eğitim ve Değerlendirme	40	5
Uygulamalı Eğitim ve Değerlendirme	216	27
Toplam	256	32

7.4. Eğitimin Değerlendirilmesi (Sınav Usulü, Başarı Ölçütü, Ek Sınav Hakkı vb gibi)

Eğitimin değerlendirilmesi aşağıdaki usul ve esaslara göre yapılacaktır;

1. Devam zorunluluğunu yerine getirmeyen katılımcılar sınava alınmaz.
2. Teorik eğitimin sonunda teorik sınav ve uygulama eğitimleri sırasında uygulama değerlendirmesi yapılır.
3. Teorik sınav soruları program sorumlusunun başkanlığında en az 3 (üç) eğitimciden oluşan sınav komisyonu tarafından hazırlanır.
4. Sınav soruları çoktan seçmeli olup eğitim programının içeriğinde yer alan konuların tamamını kapsar.
5. Katılımcının başarısı teorik eğitim sonunda yapılan teorik sınavın sonucu ile uygulama sayısı ve uygulamalardaki yeterliliğine göre belirlenir.
6. Katılımcının sertifika alabilmeleri için öncelikle teorik eğitimi tamamlaması ve bu eğitim sonunda yapılacak sınavdan 100 (yüz) üzerinden en az 70 (yetmiş) puan alması gerekir. Teorik sınavda 70 (yetmiş) puanın altında puan alan katılımcı uygulama eğitimine devam edemez. Teorik sınavdan başarısız olan katılımcılara 1 (bir) hafta sonra 1 (bir) kez daha sınava girme hakkı tanınır.
7. Teorik sınavda 70 (yetmiş) puan ve üzeri alan katılımcılar uygulama eğitimine devam ederler. Uygulama eğitiminde en az 8 (sekiz) adli görüşmeyi tamamlayanlar eğitim merkezi olarak belirlenen Çocuk İzlem Merkezlerinden (ÇİM) birinde merkezin sorumlu hekimi ve 2 (iki) adli görüşmeciden oluşan 3 (üç) kişilik komisyon tarafından uygulama değerlendirmeye alınır.
8. Uygulama değerlendirmesi, **Çocukla Adli Görüşme Değerlendirme Formu (EK-1)** kullanılarak yapılır. Formda yer alan her bir konu; Oldukça Yeterli (4), Yeterli (3), Kısmen Yeterli (2), Yetersiz (1), Değerlendirilmedi (0) derecelerinden biri ile değerlendirilir. Formda yer alan konuların her birine değerlendiriciler tarafından verilen puanların toplamı değerlendirilen konu sayısına bölünerek ortalama puan bulunur. Bu ortalama puan 25 (yirmi beş) sayısı ile çarpılarak 100 (yüz) puan üzerinden puan hesaplanır.
9. Uygulama değerlendirmesinden 100 (yüz) üzerinden en az 70 (yetmiş) puan alan katılımcı başarılı sayılır. Uygulama değerlendirmesinde başarısız olan katılımcılar 1 (bir) dönem daha eğitime devam eder. Bu değerlendirmede de başarısız olanlara teorik eğitime katıldığına dair katılım belgesi verilir.
10. Katılımcı başarısına esas puan teorik eğitim sonunda yapılan teorik sınavdan alınan puanla uygulama değerlendirmesinden alınan puanın ortalaması alınarak hesaplanır.
11. Çocukla Adli Görüşmeci sertifikalı eğitim programı sonunda yapılan teorik sınav ve uygulama değerlendirmesi notlarına yazılı olarak itiraz eden katılımcıların itirazları sertifikalı eğitim uygulayıcıları tarafından en geç 5 (beş) gün içerisinde değerlendirilerek sonuçlandırılır.
12. Teorik sınavda ve uygulama değerlendirmesi sonucunda başarılı olan katılımcılara sertifika düzenlenir ve sertifika Sağlık Bakanlığınca onaylandıktan sonra geçerlilik kazanır.

8. PROGRAM SORUMLUSU VE NİTELİKLERİ

Bu eğitim programında aşağıdaki şartlardan en az birini haiz olan kişiler program sorumlusu olarak görevlendirilir;

1. Çocuk istismarı ve ihmali alanında uzmanlaşan bir ekipte çalışan, en az 2 (iki) yıllık bir deneyime sahip, "Çocuk istismarına müdahale ve çocuğun korunması" alanında eğitici eğitimi almış hekimler,
2. Çocukla Adli Görüşmeci Sertifikalı Eğitim Programı sertifikasına sahip kişiler.

9. EĞİTİCİLER VE NİTELİKLERİ

Bu eğitim programında aşağıdaki şartlardan en az birini haiz olan kişiler eğitici olarak görevlendirilir;

1. Eğitim vereceği alanda uzmanlaşmış ve bu alanda en az 2 (iki) yıl çalışmış olanlar,
2. Uygulama eğitimcileri için; en az 50 (elli) adli görüşmeyi bizzat kendi yapmış olmak şartıyla en az 100 (yüz) adli görüşmede bulunmuş olanlar.

10. EĞİTİM VERİLECEK YERİN NİTELİKLERİ

Eğitim verilecek yer, istismara uğrayan çocukların adli görüşmelerinin yapıldığı, raporlarının yazıldığı ve haftada ortalama en az 5 (beş) olgunun değerlendirildiği Sağlık Bakanlığı tarafından Çocuk İzlem Merkezi (ÇİM) olarak onaylanmış merkezdir. Bu merkezlerin;

1. En az 25 (yirmi beş) kişinin interaktif eğitim alabileceği yeterli donanıma sahip eğitim salonuna,
2. Adli görüşmeleri izleme olanağına sahip en az 1 (bir) aynalı odaya,
3. Adli görüşmelerin ve yapılandırılmış-roleplay görüşmelerin ses ve görüntü olarak kaydedilmesine ve daha sonra izlenerek üzerinde değerlendirmelerin yapılmasına olanak sağlayacak teknik donanıma,
4. Teorik eğitimler ve yapılandırılmış-roleplay görüşmeler için gerekli olan donanıma (yazı tahtası, projeksiyon cihazı, bilgisayar vb. materyaller)

sahip olması gerekir.

11. SERTİFİKANIN GEÇERLİLİK SÜRESİ

Bu sertifikanın geçerlilik süresi 3 (üç) yıldır.

12. SERTİFİKANIN YENİLENME ÖLÇÜTLERİ

Sertifikanın yenilenmesi aşağıdaki ölçütlere göre yapılır;

1. Sertifikanın geçerlilik süresi içerisinde Çocukla Adli Görüşmeci olarak en az 2 (iki) yıl aktif çalışanlardan yılda en az 10 (on) başarılı adli görüşme yaptığını ve raporladığını belgeleyenlerin sertifikaları başka şart aranmaksızın yenilenir.
2. Birinci maddedeki koşulları sağlayamayanlar Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Ruh Sağlığı Programları Daire Başkanlığı tarafından belirlenecek olan eğitim merkezinde merkezin sorumlu hekimi ve 2 (iki) adli görüşmeciden oluşan 3 (üç) kişilik komisyon tarafından uygulama değerlendirmeye alınır. Başarılı olanların sertifikaları yenilenir, başarısız olanların Çocukla Adli Görüşmeci Sertifikalı Eğitim Programına yeniden katılması ve program sonunda başarı ölçütlerini karşılaması gerekir.

13. DENKLİK BAŞVURUSU VE DENKLİK İŞLEMLERİ USUL VE ESASLARI

Sağlık Bakanlığı Sertifikalı Eğitim Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda Bakanlıkça hazırlanan Denklik Başvuru Formu (EK-3) kullanılarak denklik talebinde bulunulur. Bu formda belirtilen tüm belgelerin sunulması zorunludur. Bu formda belirlenen her bir başlığın altı ayrıntıları ile birlikte doldurulacak, eğitimin verildiği kurum/kuruluşça onaylanmış ve aşağıda belirtilen belgelerin aslı, eğitim yurt dışında alınmış ise ayrıca belgelerin yeminli mütercim tarafından Türkçeye çevirisi formun ekinde dosya halinde sunulacaktır.

Başvuru Formu Ekinde Yer Alacak Belgeler

1. Eğitim aldığını gösterir belgenin aslı
2. En son bitirmiş olduğu fakülte/yüksekokul diplomasının onaylı fotokopisi
3. T.C Nüfus Cüzdanı fotokopisi
4. Başvuru Formunun 4'üncü maddesinde yer alan Eğitim Müfredatı
5. İlgili alanın standartlarında komisyonca belirlenen ve istenen diğer tüm belgeler.

Denklik İşlemlerinin Nasıl Yapılacağı

1. Sertifika denkliği için müracaat edenlerin başvuru dosyaları Bakanlık ilgili birimince Çocukla Adli Görüşmeci Sertifikalı Eğitim Programı Standardı doğrultusunda incelenir.
2. Çocukla Adli Görüşmeci olarak en az 2 (iki) yıl aktif çalışanlardan yılda en az 10 (on) başarılı adli görüşme yaptığını ve raporladığını belgeleyenlere sertifika denklik belgesi düzenlenir.
3. İkinci maddedeki koşulları sağlayamayanlar Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Ruh Sağlığı Programları Daire Başkanlığı tarafından belirlenecek olan eğitim merkezinde merkezin sorumlu hekimi ve iki adli görüşmeciden oluşan 3 (üç) kişilik komisyon tarafından teorik sınav ve uygulama değerlendirmeye alınır. Başarılı olanlara sertifika denklik belgesi düzenlenir.

4. Sertifika Denklik Belgesi Sağlık Bakanlığı tarafından tescil edilir.

EKLER

EK-1
ÇOCUKLA ADLİ GÖRÜŞMECİ UYGULAMA DEĞERLENDİRME FORMU

Görüşmecinin Adı Soyadı		Olgunun Adı Soyadı	
Adli Görüşme Tarihi		Olgunun Yaşı	
		ÇİM Protokol No	

Davranış No	Görüşme Süreci/Değerlendirilen Davranışlar	Değerlendiricilere Göre Değerlendirme Notu			
		1. Değerlendirici	2. Değerlendirici	3. Değerlendirici	Ortalama
1	Güven Oluşturma ve Çocuğu Rahatlatma				
	• Görüşmenin kayıt altına alındığını söyleme.				
	• Görüşmeyi izleyenlerin olduğunu söyleme.				
	• Görüşme süreci hakkında çocuğa bilgi verme.				
	• Gerçek-yalan ayrımını yapıp yapmadığını ölçme.				
2	Çocuğun Yaşam Öyküsünü Alma				
	• Aile yaşamı hakkında (aile bireyleri, aile içi ilişkileri, nasıl zaman geçirdiği, fiziksel-duygusal istismar varlığı, vb.) bilgi alma.				
	• Okul yaşamı hakkında (dersleri, öğretmeni, arkadaşları vb.) bilgi alma.				
3	Anatomi Belirleme				
	• Çocuğun cinsiyetleri ayırma becerisini ölçtü.				
	• Çocuğun vücut kısımları için kullandığı sözcükleri öğrendi.				
4	Dokunma Türlerinin Sorgulanması				
	• İyi ve kötü dokunmayı tanımlamasını isteme.				
	• Dokunma deneyimlerini hakkında bilgi alma.				
5	Çocukla Adli Görüşmeci				
	• Olay yeri hakkında bilgi alma.				
	• Olay tarihi hakkında bilgi alma.				
	• Olayın kaç kez olduğu bilgisini alma.				
	• Çocuğun olaya zorlanması ya da tehdit edilmesi konusunda bilgi alma.				
	• Çocuğu olaya dahil etmek için hediye, rüşvet, başlık parası vb. teklif edildiği ya da verildiği konusunda bilgi alma.				
	• Şüphelinin/Şüphelilerin kimliği/eşgali hakkında bilgi alma.				
	• Olayın tanığı/tanıkları/azmettiricileri (fuhuşa sürüklenen çocuklar için) hakkında bilgi alma.				
	• Olay sırasında alkol, uyuşturucu madde vb. alınıp alınmadığını sorma.				
	• Temasın hangi yoldan/yollardan olduğu bilgisini alma.				
	• Temas sırasında failin organ ya da başka bir cisim sokma durumu hakkında bilgi alma.				
	• Şüphelinin temas sırasında herhangi bir madde ya da cisim (kayganlaştırıcı, kondom vb.) kullanıp kullanmadığı bilgisini alma.				
• Temas sırasında ya da sonrasında çocukta kanama olup olmadığı bilgisini alma.					
• Çocuğun olay sürecinde ıslaklık hissedip hissetmediği (şüphelinin boşalması) hakkında bilgi alma.					

Davranış No	Görüşme Süreci/Değerlendirilen Davranışlar	Değerlendiricilere Göre Değerlendirme Notu			
		1. Değerlendirici	2. Değerlendirici	3. Değerlendirici	Ortalama
5	<ul style="list-style-type: none"> • Pornografik materyalle karşılaşma ya da pornografik materyallerde kullanılma (görüntü, kayıt alma vb.) durumunu sorgulama. • Öykünün ortaya çıkış şekli hakkında bilgi alma. • Çocuğun (15 yaş ve üzeri) şüpheliden şikâyetçi olup olmadığını öğrenme. • Çocuktan adli muayene için izin alma. • Çocuğun daha önce istismara uğrayıp uğramadığını sorgulama. • Şüphelinin başka çocukları da istismar edip etmediğini sorgulama. • Olaya karşı ailesinin verdiği tepkiyi değerlendirdi, çocuğun can güvenliğine ilişkin tehdit edici unsurlar olup olmadığı bilgisini alma. 				
	Çocuk Yaşta Evlendirilen Mağdurla Adli Görüşmeci				
	<ul style="list-style-type: none"> • Şüpheli ile tanışma şekli hakkında bilgi alma. • Birlikteliklerinin başlangıç tarihi hakkında bilgi alma. • Birlikteliklerinde ailelerin rolü hakkında bilgi alma. • Herhangi bir tören, nikâh vb. yapıp yapılmadığı bilgisini alma. • Gayri resmi nikâhı gerçekleştiren kişiler (dini nikâh-imam vb.) hakkında bilgi alma. • Gebelik olup olmadığı bilgisini alma. 				
	Tanık Çocukla Adli Görüşmeci (Başkasına dokunulduğunu görüp görmediği bilgisini alma, Tanıklık var ise)				
	<ul style="list-style-type: none"> • Mağdur ile tanışıklığının niteliği hakkında bilgi alma.(arkadaş, akraba vs.) • Tanığın mağdura ilişkin bilgileri öğrenme. • Olayın gelişim süreci hakkında bilgi alma. • Mağdur, şüpheli/şüpheliler ve tanık/tanıklar arasındaki ilişki nitelikleri öğrenme. • Tanığın duyarak ya da görerek tanık olduğu dokunma öyküsünün detayları alma. • Tanıktan olaya ilişkin mağdurun davranışlarına yönelik hakkında bilgi alma. • Şüpheli/şüphelilerin tanık çocuğa yönelik tehdit varlığının olup olmadığı bilgisini alma. • Şüpheli/şüphelilerin kendilerine yardım konusunda tanık çocuğa zorla yaptıkları bir eylem olup olmadığı bilgisini alma. • Tanığın yardım çağırma konusunda bir girişiminin olup olmadığı, oldu ise ne şekilde olduğu öğrenme. • Şüpheli/şüphelilerin olay sonrası tanık ile iletişim kurmaya çalışıp çalışmadıkları bilgisini alma. • Tanık çocuğun daha önce istismara uğrayıp uğramadığını sorgulama. • Olayın ortaya çıkış şekli ve olayın ortaya çıkış zamanı hakkında bilgi alma. • Tanık çocuğun durumu başkası ile paylaşıp paylaşmadığı öğrenme. Paylaştı ise; • Kiminle ve ne zaman paylaştığı bilgisini alma. 				

EK-1 devam

Davranış No	Görüşme Süreci/Değerlendirilen Davranışlar	Değerlendiricilere Göre Değerlendirme Notu			
		1. Değerlendirici	2. Değerlendirici	3. Değerlendirici	Ortalama
6	Bilgilendirme				
	• Çocuğa kişisel güvenlikle ilgili bilgiler verme.				
	• Çocuğun başına gelen bir şeyi anlatabileceği/güveneceği kişileri belirleme.				
	• Görüşmeyi teşekkür ederek bitirme.				
7	Genel Yaklaşım				
	• Çocuğun gelişim düzeyine uygun sorular yöneltme.				
	• Çocuğa yargılayıcı/suçlayıcı (neden vb.) ifadelerde bulunmadan kaçınma.				
	• Çocuğun duygulanımına uygun tepkiler verme.				
	• Açık uçlu sorularla nesirsel anlatıma teşvik etme.				
TOPLAM PUAN (Her Bir Davranışa Verilen Notun Toplamı)					
ORTALAMA PUAN (Toplam Puan/Değerlendirilen Davranış Sayısı)					
YÜZ ÜZERİNDEN ORTALAMA PUAN (Ortalama Puan x 25)					

*Değerlendirme Notu :	
Oldukça Yeterli	: 4
Yeterli	: 3
Kısmen Yeterli	: 2
Yetersiz	: 1
Değerlendirilmedi	: 0

UYGULAMA DEĞERLENDİRME FORMUNU DOLDURAN EĞİTİCİLER

	Değerlendiriciler		
	1. Değerlendirici	2. Değerlendirici	3. Değerlendirici
Adı Soyadı			
İmza			

DEĞERLENDİRME SONUCU

Sıra No	Değerlendirme/Sınav Türü	Puan	
		Rakamla	Yazı İte
1	Teorik Sınav		
2	Uygulama Değerlendirme Formu		
ORTALAMA (Sertifikaya Esas Başarı Notu)			

EK-2
ÇOCUKLA ADLİ GÖRÜŞMECİ SERTİFİKALI EĞİTİM PROGRAMI TEORİK EĞİTİM ve
EĞİTİMCİ DEĞERLENDİRME FORMU

Eğitimcinin Adı Soyadı		Katılımcının							
Eğitim Yeri		Mesleği/Görevi:							
Eğitim Tarihi									
Dersin Adı									
Lütfen Değerlendirmeyi Aşağıdaki Kriterlere Göre Yapınız.									
ÇOK İYİ: 4		İYİ: 3		ORTA: 2		YETERSİZ: 1			
EĞİTİMİN KONUSU									
						4	3	2	1
1. Kapsam ve içerik									
2. Beklentileri karşılama düzeyi									
3. Örneklerin ve uygulamaların çeşitliliği									
4. Bireysel gelişime katkısı									
EĞİTİM MALZEMESİ									
						4	3	2	1
1. Basılı notlar									
2. Sunum materyali									
3. Video vb. görsel materyal									
EĞİTİMCİ									
						4	3	2	1
1. Konu hakkında bilgisi ve konuya hakimiyeti									
2. Konuyu sunuş biçimi									
3. Katılımcılarla iletişim kurabilme yeteneği									
4. Sözel ve beden dilini etkin kullanabilmesi									
5. Zamanı verimli kullanabilmesi									
6. Olumlu eğitim ortamı oluşturabilme yeteneği									
EĞİTİM ORTAMI									
						4	3	2	1
1. Uygun oturma düzeni ve ses yalıtımı									
2. Isıtma / Havalandırma/Aydınlatma									
3. Temel gereksinimlerin karşılanması									
EĞİTİM SÜRESİ									
						4	3	2	1
1. Eğitim süresinin işlenen konuya uygunluğu									
Katıldığımız Eğitim Hakkındaki Düşünceleriniz ve Önerileriniz									

Değerlendirme ve katkınız için teşekkür ederiz.

EK-3

SERTİFİKALI EĞİTİM DENKLİK BAŞVURU FORMU

1. EĞİTİMİN ADI

2. EĞİTİMİN ALINDIĞI ÜLKE

3. EĞİTİMİN ALINDIĞI KURUM/KURULUŞ/ÖZEL HUKUK TÜZEL KİŞİSİ / GERÇEK KİŞİSİ

4. EĞİTİM MÜFREDATI

5. SERTİFİKANIN GEÇERLİLİK SÜRESİ

BAŞVURUDA BULUNANIN

Adı, Soyadı, Unvanı		
İş Adresi		
Ev Adresi		
İletişim Bilgileri	Sabit Telefon No: 0.....	Mobil Telefon No: 0.....
	Fax No: 0.....	E-mail adresi@.....
Tarih ve İmza		